

Plan for helsefremmende og forebyggende arbeid i den offentlige tannhelsetjenesten i Nordland

-

Obligatorisk program for utadrettet arbeid

Gruppe A

Arena	Helsestasjons- og skolehelsetjenesten	Barnevern	Statlige asylmottak og kommunal flyktningstjeneste	Barneskolen – 4/5.trinn
	<p>Samarbeidsmøte årlig (enkelte kommuner foreslår å ta et felles møte med helsestasjons- og skolehelsetjenesten og barnevern. I store kommuner er det hensiktsmessig å ha møte med helsestasjons- og skolehelsetjenesten hver for seg basert på tilbakemeldinger fra tjenestene).</p> <p>Tannhelsetjenesten er ansvarlig for innkalling til møtet og for å skrive referat. Referat sendes helsestasjonen og skolehelsetjenesten.</p> <p><u>Aktuelle saker:</u> Opprettelse av samarbeidsavtale – årlig gjennomgang</p> <p>Kontaktpersoner i tannhelsetjenesten og helsestasjons- og skolehelsetjenesten</p> <p>Gjennomgang av tannhelsestatistikk</p> <p>Helsefremmende skoler</p> <p>Råd og veiledning om tannhelse og kosthold som helsestasjonen skal gi på 1. og 8. trinn</p> <p>Samarbeid om pussekurs på 4./5. trinn</p> <p>Henvissningskriterier til tannhelsetjenesten</p> <p>Kartlegge behov for undervisning, eksempelvis i oral undersøkelse barn 0-2 år</p> <p>Eventuelle utfordringer/ problemområder</p>	<p>Samarbeidsmøte årlig (enkelte kommuner foreslår å ta et felles møte med helsestasjons- og skolehelsetjeneste og barnevern)</p> <p>Tannhelsetjenesten er ansvarlig for innkalling til møtet og for å skrive referat. Referat sendes barnevernet</p> <p><u>Aktuelle saker:</u> Opprettelse av samarbeidsavtale – årlig gjennomgang</p> <p>Kontaktpersoner i tannhelsetjenesten og barneverntjenesten</p> <p>Kartlegge behov for gjensidig faglig veiledning/undervisning</p> <p>Informere om tannhelsetjenestens rutiner i forbindelse med bekymring og bekymringsmeldinger.</p> <p>Eventuelle utfordringer/problemområder</p>	<p>Statlige asylmottak og kommunal flyktningstjeneste Samarbeidsmøte årlig</p> <p>Tannhelsetjenesten er ansvarlig for innkalling til møtet og for å skrive referat. Referat sendes asylmottaket/flyktningstjenesten</p> <p><u>Aktuelle saker:</u> Opprettelse av samarbeidsavtale- årlig gjennomgang</p> <p>Kontaktpersoner i tannhelsetjenesten og asylmottaket/flyktningstjenesten</p> <p>Plan for veiledning/undervisning</p> <p>Informasjon om rettigheter i DOT</p> <p>Eventuelle utfordringer/problemområder</p> <p>Avtale innsending av liste over barn og unge (0-20 år) to ganger hvert år (jf. rutine i Kvalitetssystemet)</p> <p>Flyktningstjenesten: Diskutere tannhelse som tema på Introduksjonsprogrammet</p>	<p>Årlig pussekurs</p> <p>Opplæring i pusseteknikk, 2x2x2 og informasjon om hva som gir hull i tennene.</p> <p>Sentraladministrasjonen bistår med undervisningsmateriell og informasjonsbrev som sendes med ranselpost til foreldrene. Veiledning i praktisk gjennomføring kan også gis hvis det er ønskelig. Klinikkerne tar selv stilling til hvor land tid de skal bruke inne i klassen, med det anses som hensiktsmessig å bruke 1 skoletime.</p> <p>Tannklinikker som har erfaring med og ser nytten i andre tiltak rettet mot barnehager, barne- og ungdomsskoler anbefales å fortsette med disse, så lenge dette ikke hindrer klinikkerne i å gjennomføre de obligatoriske tiltakene i de andre prioriterte gruppene. Det må redegjøres for valg av tiltak i årsplanen og i årsrapporteringen.</p> <p>Det bør vurderes å legge pussekurset opp som et samarbeid med skolehelsetjenesten (praktiseres i Bodø kommune). Dette må avklares på samarbeidsmøte med skolehelsetjenesten i så tilfelle.</p>
Begrunnelse	<p>Nasjonalt faglig retningslinje for tannhelsetjenester for barn og unge 0 – 20 år («Tannbarn»)</p> <p>Nasjonalt faglig retningslinje for det helsefremmende og forebyggende arbeidet i helsestasjon, skolehelsetjeneste og helsestasjon for ungdom</p>	<p>Lov om helsepersonell</p> <p>Lov om barnevernstjenesten</p> <p>Stortingsmelding nr. 35 «Tilgjengelighet, kompetanse og sosial utjevning – fremtidens tannhelsetjeneste»</p>	<p>Nasjonalt faglig retningslinje for tannhelsetjenester for barn og unge 0 – 20 år («Tannbarn»)</p> <p>Veileder for helsetjenestetilbudet til asylsøkere, flyktninger og familiegjenforente</p>	<p>For å følge opp vår anbefaling om hjelp til tannpuss til 10 års alderen. Erfaring viser at mange barn i denne aldersgruppen ikke har god pusseteknikk. Ved gruppeundervisning på skolen, sammen med individuell veiledning på tannklinikken, sikrer vi at alle barn får systematisk pusseundervisning.</p>

	Rapport: Puss fra første tann prosjektet – Kvalitetssikringsprosjekt Tannhelsetjenesten i Oslo kommune			
--	--	--	--	--

Gruppe B

Arena	Miljøterapijenesten/bofellesskap Samarbeidsmøte årlig
	<p>Tannhelsetjenesten er ansvarlig for innkalling til møtet og for å skrive referat. Referat sendes bofellesskap/boenhet.</p> <p><u>Aktuelle saker:</u> Opprettelse av samarbeidsavtale – årlig gjennomgang</p> <p>Kontaktpersoner i tannhelsetjenesten og bofellesskap/boenhet</p> <p>Kartlegge behov for gjensidig faglig oppdatering/undervisning</p> <p>Kartlegge behov for individuell bistand til tannpuss og munnstell og/eller kostholdsveiledning</p> <p>Samtykkekompetanse</p> <p>Rydding av pasientliste</p> <p>Eventuelle utfordringer/problemområder</p>
Begrunnelse	<p>Lov om tannhelsetjenesten</p> <p>Lov om kommunale helse- og omsorgstjenester</p> <p>Forskrift om kvalitet i pleie- og omsorgstjenesten</p>

Gruppe C1

Arena	Sykehjem/aldershjem	Utdanningsinstitusjoner for helsepersonell	Institusjon
	<p align="center">Samarbeidsmøte årlig</p> <p>Tannhelsetjenesten er ansvarlig for innkalling til møtet og for å skrive referat. Referat sendes institusjonen.</p> <p><u>Aktuelle saker:</u> Opprettelse av samarbeidsavtale – årlig gjennomgang</p> <p>Kontaktpersoner i begge tjenester</p> <p>Gjennomgang av BSI kartlegging</p> <p>Rydding av pasientlister og informasjon om innmeldingsskjema</p> <p>Munnstellkort og individuell plan</p> <p>Følgepersonell til tannklinikken</p> <p>Avviksmeldinger og registrering av munnstell i Gerica</p> <p>Samtykkekompetanse og bruk av tvang</p> <p>Plan for årlig undervisning</p>	<p>Årlig undervisning for sykepleiestudenter</p> <p><i>Mo i Rana, Narvik, Bodø</i></p> <p>Videregående skoler: Årlig undervisning for studenter på helse- og omsorgsfag (Avvent, ta kontakt med utdanning)</p>	<p>Informasjonsbrev som sendes ut årlig</p> <p><u>Innhold:</u> Hva vi kan tilby (deltagelse på informasjonsmøter, temadager etc.) Innmeldingskriterier/rettigheter i DOT</p>
	<p align="center">Tannhelsekontroll på sykehjem (med oppdatering av tannhelsekort, oppfølging av BSI mv.)</p> <p>Samlet BSI-score mellom 2-4: Akseptabelt Samlet BSI-score mellom 5-8: Ikke akseptabelt</p> <p>Målet er at ingen sykehjemspasienter skal ha en samlet BSI-score over 4.</p> <p><u>Oppfølging av sykehjemspasienter med en samlet BSI-score fra 2-4:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Ordinær US med statusoppdatering og BSI-registrering 1 gang årlig. • Pleier/tannkontakt <i>skal</i> være til stede for å få relevant og individuell informasjon/veiledning når det gjennomføres US og profylakse i sykehjem. • Sørg for at alle pasienter har munnstellkort tilgjengelig. Dette skal oppdateres ved behov. <p><u>Oppfølging av sykehjemspasienter med en samlet BSI-score fra 5-8:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Ordinær US med statusoppdatering og BSI-registrering 1 gang årlig. • Profylakse og ny BSI-registrering hver 3. måned inntil neste ordinære US. Opplæring/veiledning i munn- og tannstell utføres individuelt sammen med pleier på sykehjemmet. Målet er reduksjon i BSI-score til akseptabelt nivå. 		

	<ul style="list-style-type: none"> • Pleier/tannkontakt <i>skal</i> være til stede for å få relevant og individuell informasjon/veiledning når det gjennomføres US og profylakse i sykehjem. • Sørg for at alle pasienter har munnstellkort tilgjengelig. Dette skal oppdateres ved behov. <p><u>Praktisk informasjon ved gjennomføring av US i sykehjem:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Skjema «Tilbakemelding etter tannhelsekontroll utført i sykehjem» benyttes. • Utfylt skjema overleveres til den aktuelle avdelingen, slik at det kan legges inn i pasientens sykehjemsjournal. • Kopi av skjema tas med til tannklinikk og skannes inn i Opus, samt føring av andre nødvendige journalopplysninger (BSI-score <i>skal</i> føres i tannhelsesdata manuelt).		
Begrunnelse	<p>Lov om tannhelsetjenesten</p> <p>Lov om kommunale helse- og omsorgstjenester</p> <p>Forskrift om kvalitet i pleie- og omsorgstjenesten</p> <p>Stortingsmelding nr. 35 «<i>Tilgjengelighet, kompetanse og sosial utjevning – fremtidens tannhelsetjeneste</i>»</p> <p>Meld.St.15 «<i>Leve hele livet – en kvalitetsreform for eldre</i>»</p>		

Gruppe C2

Arena	Hjemmetjenesten	Utdanningsinstitusjoner for helsepersonell
	<p>Samarbeidsmøte årlig</p> <p>Tannhelsetjenesten er ansvarlig for innkalling til møtet og for å skrive referat. Referat sendes hjemmetjenesten.</p> <p><u>Aktuelle saker:</u> Opprettelse av samarbeidsavtale – årlig gjennomgang</p> <p>Kontaktpersoner i tannhelsetjenesten og hjemmetjenesten</p> <p>Rydding av pasientlister og informasjon om innmeldingsskjema</p> <p>Samtykkekompetanse og bruk av tvang</p> <p>Individuell plan – bistand fra tannhelsetjenesten</p> <p>Følgepersonell til tannklinikken og ikke-møtt</p>	Som for gruppe C1

	<p>Avviksmeldinger og registrering av munnstell i Gerica</p> <p>Samtykkekompetanse og bruk av tvang</p> <p>Plan for årlig undervisning</p>	
Begrunnelse	<p>Lov om tannhelsetjenesten</p> <p>Lov om kommunale helse- og omsorgstjenester</p> <p>Forskrift om kvalitet i pleie- og omsorgstjenesten</p> <p>Stortingsmelding nr. 35 «<i>Tilgjengelighet, kompetanse og sosial utjevning – fremtidas tannhelsetjeneste</i>»</p> <p>Meld.St.15 «<i>Leve hele livet</i>»</p> <p>Rapport (senter for omsorgsforskning) <i>Tannhelsetilbudet til brukere av hjemmebaserte omsorgstjenester med rettigheter etter tannhelsetjenesteloven i region Sør.</i></p>	

Gruppe D

Arena	Videregående skoler	Seksjon Folkehelse NFK
	<p>Informasjon om rettigheter i tannhelsetjenesten/rabatt - på infoskjermene på videregående skoler og på venteromsskjermene på tannklinikene</p> <p>(Ansvarlig: Koordinator)</p>	<p>Samarbeide om helsefremmende videregående skoler</p> <p>(Ansvarlig: Koordinator)</p>

Gruppe E

Arena	Kriminalomsorgen	Kommunal rusomsorg/LAR og statlige rusinstitusjon
	<p>Samarbeidsmøte årlig</p> <p><i>Bodø, Fauske, Mosjøen</i></p> <p>Tannhelsetjenesten er ansvarlig for innkalling til møtet og for å skrive referat. Referat sendes kriminalomsorgen.</p> <p><u>Aktuelle saker:</u> Kontaktpersoner i tannhelsetjenesten og kriminalomsorgen</p> <p>Informasjon om rettigheter i DOT</p> <p>Eventuelle utfordringer/problemområder</p>	<p>Samarbeidsmøte årlig</p> <p>Tannhelsetjenesten er ansvarlig for innkalling til møtet og for å skrive referat. Referat sendes rusomsorg/statlig rusinstitusjon.</p> <p><u>Aktuelle saker:</u> Kontaktpersoner i tannhelsetjenesten og kommunal rusomsorg</p> <p>Utagerende oppførsel hos pasientene og trygghet for de ansatte på tannklinikken</p> <p>Følgepersonell til tannklinikken</p> <p>Informasjon om rettigheter i DOT og innmeldingsskjema</p> <p>Eventuelle utfordringer/problemområder (f.eks. «ikke-møtt»)</p>
Begrunnelse	<p>Lov om tannhelsetjenesten</p>	<p>Lov om tannhelsetjenesten</p> <p>Rundskriv I-2 2006 (rusmisbrukere)</p>

	Veileder for helse- og omsorgstjenester til innsatte i fengsel	Rundskriv I-4 2008 (LAR)
--	--	--------------------------

Folkehelsekoordinator (arena for tverrfaglig helsefremmende og forebyggende arbeid)

Arena	Folkehelsekoordinator i kommunen
	<p style="text-align: center;">Samarbeidsmøte årlig</p> <p>Tannhelsetjenesten er ansvarlig for innkalling til møtet og for å skrive referat. Referat sendes folkehelsekoordinator i kommunen.</p> <p><u>Aktuelle saker:</u> Gjennomgang av tannhelsestatistikk</p> <p>Helsefremmende skoler og barnehager</p> <p>Felles folkehelseutfordringer i kommunen</p> <p>Samarbeid om prosjekt eller tiltak basert på statistikk som tilsier behov for forebyggelse rettet mot prioriterte pasientgrupper (f.eks. «Folkehelseuka», verdens tobakksfrie dag, verdens tannhelsedag)</p> <p>Informasjon om rettigheter i DOT</p>
Begrunnelse	<p>Lov om tannhelsetjenesten</p> <p>Lov om folkehelsearbeid</p> <p>Regional folkehelseplan Nordland 2018-2025</p> <p>Samarbeidsavtale om folkehelsearbeid 2018-2021 (seksjon folkehelse NFK)</p>